

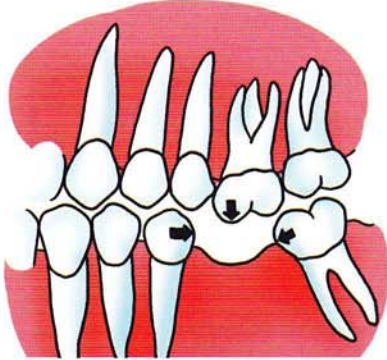
นาฬิกาสาร: ฟันเทียม

- ✦ ชนิดของฟันเทียม
- ✦ ราคาฟันเทียม
- ✦ วัสดุฟันเทียม

ชนิดของฟันเทียม

ฟัน เป็นอวัยวะที่สำคัญมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ฟันมีหน้าที่บดเคี้ยวอาหารให้ละเอียด ในช่องปากก่อนที่จะกลืนลงไปสู่กระเพาะอาหาร เมื่ออาหารย่อยแล้ว สารอาหารจึงจะไปเลี้ยงเซลล์ต่างๆ เพื่อซ่อมแซมเนื้อเยื่อต่างๆ และการเจริญเติบโตของร่างกายต่อไป นอกจากนี้ ฟันยังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการออกเสียงพูด และยังช่วยเสริมบุคลิกภาพให้สวยงามอีกด้วย ดังนั้นเมื่อฟันธรรมชาติสูญเสียไป จะทำให้เกิดจากโรคฟันผุ โรคปริทันต์อักเสบระยะรุนแรง ปลายรากฟันเป็นหนอง มีอุบัติเหตุบริเวณใบหน้า และการรุกราน ความผิดปกติของการเจริญเติบโตในวัยเด็กซึ่งมีผลต่อการสร้างเนื้อฟัน โรคทางกรรมพันธุ์ บารชนิด เช่น ปากแหว่ง-เพดานโหว่ เป็นต้น หรือฟันหลุดออกไปพร้อมกับกาผ่าตัดโรคมะเร็งบริเวณ จากรังสี จึงมีผลกระทบต่อสุขภาพในระยะยาว การดูแล และสูญเสียบุคลิกเมื่อเกิดภาวะ **"ฟันหลอ"** ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวน ตำแหน่ง และระยะเวลาของฟันธรรมชาติที่สูญเสียไป

เมื่อฟันธรรมชาติสูญเสียไปแล้วไม่ได้ใส่ฟันเทียม ฟันที่อยู่ติดกับช่องว่างจะล้มเอียงหรือเคลื่อนตัวเข้าหาช่องว่างนี้ เป็นเหตุให้ฟันซี่อื่นๆ ซึ่งเดิมอยู่ชิดกันเกิดช่องว่างเล็กๆ ขึ้น เรียกว่า **"ฟันห่าง"** เป็นที่กักเก็บเศษอาหาร เกิดโรคฟันผุและโรคปริทันต์อักเสบตามมา เนื้อเยื่อที่ถอนฟันซี่นั้นจะ บาดเจ็บจากการเคี้ยวอาหารแข็ง นอกจากนี้ฟันซี่ข้างเคียงจะยื่นยาวเข้าไปในช่องว่าง (รูปที่ 1) ถ้าทิ้งไว้ นานๆ นหลายปี ฟันซี่ข้างล่างอาจจะกดเขี้ยวข้างบนเข้ากันแน่นและผลเรื้อรังได้ การป้องกันปัญหานี้คือ **การใส่ฟันเทียม**

รูปที่ 1 เมื่อฟันกรามล่างสูญเสียไปแล้วไม่ใส่ฟันเทียม ฟันซี่ที่อยู่ติดกับช่องว่างจะล้มเอียงหรือเคลื่อนตัวเข้าหาช่องว่างนี้ ฟันซี่อื่นๆ ซึ่งเดิมอยู่ชิดกันจึงเกิดช่องว่างเล็กๆ และฟันกรามบนจะยื่นยาวเข้าไปในช่องว่าง

ฟันเทียม

คือ ฟันที่ทันตแพทย์ประดิษฐ์ขึ้นเลียนแบบฟันธรรมชาติ เพื่อทดแทนฟันธรรมชาติที่สูญเสียไป ฟันเทียมมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้ช่วยสามารถบดเคี้ยวอาหารให้ละเอียด ช่วยในระบบการย่อยอาหารสมบูรณ์ ผู้ป่วยสามารถได้รับสารอาหารเพื่อบำรุงสุขภาพร่างกายได้เป็นปกติ และเป็นโอกาสที่จะเป็นโรคกระเพาะอาหารหรือลำไส้เล็ก
2. ช่วยเสริมฟันธรรมชาติที่เนือยอยู่ให้มีอายุการใช้งานได้นานขึ้น
3. ช่วยให้ผู้ช่วยเหลือเห็น ผู้ที่มีฟันหน้าหลวมจะพูดได้ไม่ชัดเจน เนื่องจากไม่มีฟัน ซึ่งฟันหน้าประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในขบวนการการพูด
4. ช่วยให้ผู้ช่วยเหลือไม่เหี่ยวเฉา ดูแก่เกินวัย โดยเฉพาะผู้ที่มีฟันหลอทั้งปาก เมื่อไม่มีฟันธรรมชาติทั้งบนและล่างช่วยทำหน้าที่รักษากระเพาะอาหารและช่วยการรุกราน แก้มจึงอาจ
5. ช่วยเพิ่มความมั่นใจ ยิ้มได้เต็มที่ สามารถเข้าสังคมได้เป็นปกติ

ชนิดของฟันเทียม

ฟันเทียมแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ ฟันเทียมถอดได้ ฟันเทียมติดแน่น และฟันรากเทียม

1. ฟันเทียมถอดได้ คือ ฟันเทียมชนิดที่ผู้ป่วยสามารถใส่และถอดได้ด้วยตนเอง ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็นอีก 4 ชนิดคือ ฟันเทียมบางส่วนถอดได้ ฟันเทียมทั้งปาก ฟันเทียมทั้งขากร และ ฟันเทียมใส่ทันที

1.1. ฟันเทียมบางส่วนถอดได้ คือ การใส่ฟันเทียมบางซี่แทนฟันธรรมชาติที่สูญเสียไป ฟันเทียมชนิดนี้จะยึดอยู่ในปากได้ เนื่องจากภาวะสุญญากาศที่เกิดจากการมีแหว่หรือรูของรูขุมฟันเทียม ซึ่งมีน้ำลายเป็นสารค้ำค้ำกับเยื่อเมือกหรือเหงือกแทนฟัน และใช้ตะขอเกี่ยวที่ฟันธรรมชาติเพื่อเสริมให้ฟันเทียมใส่ติดในปากได้ดียิ่งขึ้น ฟันเทียมจะไม่หลุดง่ายทั้งในขณะพูดและบดเคี้ยวอาหาร ซึ่งฟันเทียมมักทำมาจากเรซินอะคริลิก ส่วนฐานฟันเทียมอาจจะทำเรซินอะคริลิก มีตะขอสอดติดเพื่อช่วยยึดเกี่ยวกับฟันธรรมชาติ (รูปที่ 2) หรือฐานและตะขอฟันเทียมทำด้วยโลหะ-โคบอลต์-โครม (รูปที่ 3)

รูปที่ 2

ฟันเทียมบางส่วนถอดได้ชนิดบนฐานเรซินอะคริลิก

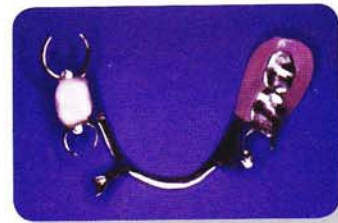

ฟันเทียมบางส่วนถอดได้ชนิดล่างฐานเรซินอะคริลิก มีตะขอสอดติดเพื่อช่วยยึดเกี่ยวกับฟันธรรมชาติ

รูปที่ 3

ชนิดบน

ชนิดล่าง

ฟันเทียมบางส่วนถอดได้ฐานโลหะ-โคบอลต์-โครม

1.2. ฟันเทียมทั้งปาก คือ การใส่ฟันเทียมแทนฟันธรรมชาติทั้งฟันบนและล่างที่สูญเสียไปทั้งหมด ฟันเทียมชนิดนี้จะยึดอยู่ในช่องปาก ด้วยภาวะสุญญากาศที่เกิดจากการมีแหว่หรือรูของรูขุมฟันเทียม ซึ่งมีน้ำลายเป็นสารค้ำค้ำกับเยื่อเมือกหรือเหงือกแทนฟัน ส่วนในรูขุมฟันเทียมชนิดนี้มักจะทำด้วยเรซินอะคริลิก (รูปที่ 4) ในกรณีนี้ที่ผู้ป่วยมีประวัติใช้ฟันเทียมฐานเรซินอะคริลิกแล้วแตกหรือหักบ่อยๆ หรือแพ้สารเคมีใน ส่วนประกอบของเรซินอะคริลิก หรือต้องการความแข็งแรงจริงใช้ฐานฟันเทียมที่เป็นโลหะ-โคบอลต์-โครม (รูปที่ 5)

ไม่มีฟัน
ยายเคี้ยว
ไม่ถนัดเลย

รูปที่ 4

เป็นที่ยอมรับปากกอดได้ฐานเรซินอะคริลิก

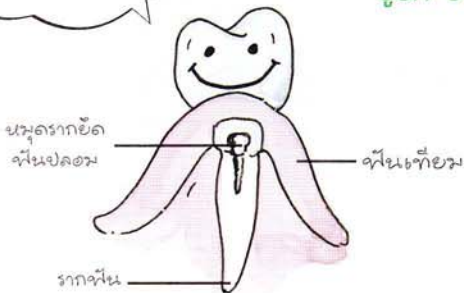
มีฟันแล้ว
เคี้ยวอาหารดี...ดี
ยิ้มสวยจนเลย

รูปที่ 5 เป็นที่ยอมรับปากกอดได้ขึ้นบนฐานโลหะคอบอลต์-โครม

1.3. **ฟันเทียมทับราก** ในกรณีที่มีรากฟันธรรมชาติเหลืออยู่สองซี่ โดยเฉพาะฟันซี่เดียวซึ่งมี
หนองปลายรากฟัน ๒ซี่ยังมีเขี้ยวกระดูกรากฟันที่แข็งแรง ทันทาแพทย์จึงให้การรักษา
คลองรากฟันก่อน ๒ซี่บูรณะส่วนบนของรากฟันทั้งสองซี่นี้ด้วยหมุดให้เหมาะที่จะ
รองรับฟันเทียมทั้งปากที่สวมทับด้านบน (รูปที่ 6) ผู้ป่วยจึงมีรากฟันช่วยต้านแรง
บดเคี้ยวอาหาร ทำให้มีความรู้สึกในการเคี้ยวอาหารดีกว่าฟันเทียมทั้งปาก และรากฟันนี้
จะช่วยชะลอการยุบตัวของกระดูกกระดูกฟันซี่อีกด้วย

ฟันเทียม
ไม่หลุดง่ายแล้ว

รูปที่ 6

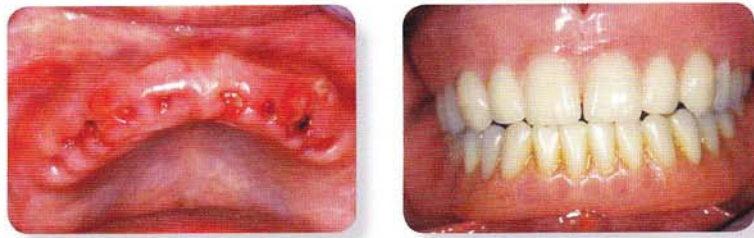
ทนต์รากฟันเขี้ยว

เป็นที่ยอมรับปากชิ้นล่าง
สำหรับกับทนต์รากฟันเขี้ยว

1.4. **ฟันเทียมใส่ทันที** ในกรณีที่เกิดเป็นอัตรอนฟันธรรมชาติโดยเฉพาะฟันหน้าและ
ผู้ป่วยไม่ยอมยกฟันปลอม เนื่องจากอัตรอนฟันหน้ากลายเป็นปกติอย่างน้อยสองซี่สามซี่ปาน
ทันตแพทย์จึงสามารถเตรียมทำฟันเทียมบางส่วนถอดได้ หรือฟันเทียมทั้งปากไว้ล่วงหน้าก่อน แล้วใส่ฟัน
เทียมทันทีหลังจากการถอนฟัน (รูปที่ 7)

รูปที่ 7 ฟันเทียมทั้งปากชั้นบนใส่ทันทีที่ถอนฟันธรรมชาติ

สำหรับฟันบนหลักก็ทำได้ถ้ามีความจำเป็น ข้อดีของฟันเทียมใส่ทันที คือ ช่วยให้ฟันบนหน้าไม่หลอ ช่วยกลบแผลถอนฟันทำให้เลือดหยุดไหลเร็วขึ้น บ่อยกันแผลจากช่องแผลและอาหาร ส่วนข้อเสีย คือ เมื่อแผลถอนฟันหายสนิทในเวลาประมาณ 3 เดือน การถูกบั่นรากฟันยุบตัวลง เกิดช่องว่างใต้ฐานฟันเทียม ทำให้ฟันเทียมชนิดนั้นหลวมเร็ว ทันตแพทย์สามารถเสริมฐานฟันเทียมให้แน่นกระชับได้ หากแก้ไขแล้วยังหลวมหลุดง่าย ก็จำเป็นต้องออร์โพลีฟันเทียมชุดใหม่

2. ฟันเทียมติดแน่น คือ ฟันเทียมที่สวมทับและยึดติดกับฟันธรรมชาติที่ทันตแพทย์เตรียมเป็นฟันหลักไว้แล้วด้วยซีเมนต์ทางการแพทย์ ผู้ป่วยไม่สามารถถอดฟันเทียมออกได้ ฟันเทียมกลุ่มนี้แบ่งย่อยเป็น ครอบฟัน เติลยฟัน และสะพานฟัน

2.1 ครอบฟัน ในกรณีที่ฟันธรรมชาติดูปานกลางและไม่สามารถบูรณะด้วยการอุดฟันแบบปกติ ทันตแพทย์จะทำครอบฟันสวมทับฟันซี่นั้นขึ้นหลังจากการเตรียมเนื้อฟันให้พร้อมรูปร่างลักษณะที่เหมาะสมเป็นฟันหลักสำหรับรองรับครอบฟัน หรือสวมทับบนเติลยฟัน วัสดุที่นิยมใช้ทำครอบฟันหน้าคือ เซรามิก (รูปที่ 8) เพราะเซรามิกมีสีและคุณสมบัติคล้ายฟันธรรมชาติมาก แต่มีจะเปราะ แตก และบิ่นง่าย ทันตแพทย์จึงเคลือบเซรามิกลงบนโลหะเจือ หรือครอบฟันขึ้นด้วยโลหะเจือทำขึ้นเพื่อความแข็งแรง (รูปที่ 9)

รูปที่ 8 ครอบฟันหน้าบนทั้งซี่ด้วยเซรามิก เน้นความสวยงาม

หนูนั่น
ตัวขงม
ดิ:

รูปที่ 9 ครอบฟันกรามล่างทั้งซี่ด้วยโลหะเจือเคลือบเซรามิก เน้นความสวยงาม

ครอบฟันกรามบนและล่างทั้งซี่ด้วยโลหะเจือ เน้นความแข็งแรงในการบดเคี้ยวอาหาร

ผมแข็งแวง
ทนทาน
กรม

2.2 **เดือยฟัน** ในกรณีนี้ที่ฟันธรรมชาติมีรูปร่างผิดปกติ และเป็นโรคคลองรากประสาทฟันอักเสบ หรือ ฟันธรรมชาติหัก ทันตแพทย์จะรักษาคลองรากฟันให้เสร็จสมบูรณ์ก่อน แล้วจึงทำ เดือยฟัน เพื่อเป็นแกนสำหรับการใส่ครอบฟันต่อไป เดือยฟันแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ เดือยฟันหล่อ และเดือยฟันสำเร็จรูป

2.2.1 **เดือยฟันหล่อ** ทำด้วยโลหะเจือ สามารถใช้สำหรับฟันหน้า (รูปที่ 10) และ ฟันหลัง (รูปที่ 11)

รูปที่ 10

เดือยฟันหน้าบนหล่อด้วยโลหะเจือ

เดือยฟันหน้าบนซึ่งครอบฟัน เซรามิกเรียบรอยแล้ว

รูปที่ 11

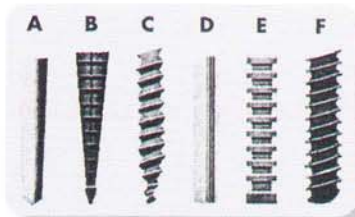

การเตรียมคลองรากฟันกรามล่าง

เดือยฟันกรามโลหะเจือ

เดือยฟันกรามโลหะเจือยึดติดกับคลองรากฟัน พร้อมสำหรับการทำครอบฟันต่อไป

2.2.2 **เดือยฟันสำเร็จรูป** ทำด้วยโลหะไร้สนิม มีรูปร่างทิวาทรงกระบอก ทรงลอม ซึ่งมี หรือไม่มีเกลียว และทำด้วยคาร์บอนหรือดออร์ทา (รูปที่ 12) ทันตแพทย์จะใส่ เดือยฟันสำเร็จรูปลงในคลองรากฟันที่รักษาเรียบร้อยแล้ว และจะใส่ครอบฟันใน ส่วนที่ติดเดือยฟันอีกชั้นหนึ่ง (รูปที่ 13)

รูปที่ 12 ภาพซ้ายแสดงเดือยฟันสำเร็จรูปชนิดที่ทำด้วยโลหะไร้สนิม ภาพกลางทำด้วยคาร์บอน ภาพขวาทำด้วยควออร์ท

รูปที่ 13 ภาพซ้ายแสดงเดือยฟันสำเร็จรูปชนิดที่ทำด้วยควออร์ท ซึ่งใส่ลงในคลองรากฟัน ภาพกลางแสดงเดือยฟัน ภาพขวาการใส่ครอบฟัน

2.3 สะพานฟัน หมายถึง การเตรียมฟันที่ยึดมเพื่อทดแทนฟันธรรมชาติที่สูญเสียไป
 นันนี้หรือหลายซี่ แต่ละซี่มีฟันธรรมชาติที่มีสภาพแข็งแรงเหลืออยู่ทั้งด้านหน้าและ
 ด้านหลังของช่องว่าง เพื่อใช้เป็นหลักสำหรับยึดฟันแขวน จึงแบ่งเป็นสะพานฟันหน้า
 (รูปที่ 14) และสะพานฟันหลัง (รูปที่ 15)

รูปที่ 14 ภาพซ้ายแสดงเป็นธรรมชาติฟันบนสองซี่ถูกกรอเป็นฟันหลัก
 ภาพขวาแสดงสะพานฟันหน้าบนสามซี่ทำด้วยโลหะเจือเคลือบเซรามิก

รูปที่ 15 ภาพซ้ายแสดงสะพานฟันหน้าและหลังบนจำนวน 14 ซี่
 ภาพกลางแสดงภาพสะพานฟันยึดติด กับฟันหลักในขากรรไกรบน
 ภาพขวาแสดงภาพสะพานฟันเซรามิกเพื่อความสวยงาม

3. ฟันรากเทียม หมายถึง การฝังรากฟันเทียมลงไปในการบูรณาการกระดูก ฟันเทียมทำด้วย
 โลหะไนทาลงในเนื้อเยื่อ มีรูปร่างเป็นทวารกระบอกหรือทวารสอบเพื่อเลียนแบบรากฟันธรรมชาติ แต่ละ
 ฟันเทียมสวมทับขากรรไกรชั้นบนหรือชั้นล่าง ซึ่งมีทั้งชนิดถอดได้และติดแน่น

ในการนี้ที่ผู้ช่วยใส่ฟันเทียมทั้งปากเป็นเวลานานๆ ลิ้นกระดูกขากรรไกรจะยุบตัวลง เป็นเหตุให้ฟัน
 เทียมทั้งปากนวลรวมหลุดง่าย ทันตแพทย์สามารถฝังรากฟันเทียมลงไปในการบูรณาการกระดูกแล้วทำฟันเทียม
 ทั้งปากถอดได้ (รูปที่ 16) หรือฟันเทียมทั้งปากติดแน่น (รูปที่ 17)

รูปที่ 16 ฟันรากเทียมในขากรรไกรบน 4 ซี่
 รองรับฟันเทียมทั้งปากถอดได้

รูปที่ 17 ฟันรากเทียมในขากรรไกรหน้าล่าง 6 ซี่ รองรับฟันเทียมทั้งปากติดแน่นชนิดยึดติดด้วยสกรู

ในกรณีนี้ที่ถอนฟันหน้าบนและไม้อัดอาหารใส่สะพานฟันติดแน่น ซึ่งจะดูการออกฟันธรรมชาติอย่าง น้อยสองซี่เพื่อใช้เป็นฟันหลักของสะพานฟัน ทันตแพทย์สามารถฝังรากฟันเทียมลวใจในการดูภาพการเิกอ หารอำแบบร่องและจำนวนฟันที่สูญเสียไป แล้วทำฟันเทียมลวมกับติดแน่นรากฟันเทียมอีกชั้นนี้ด้วยลว ลกรู นี้อธิบายขั้นตอนการทันตกรรม (รูปที่ 18 - 20)

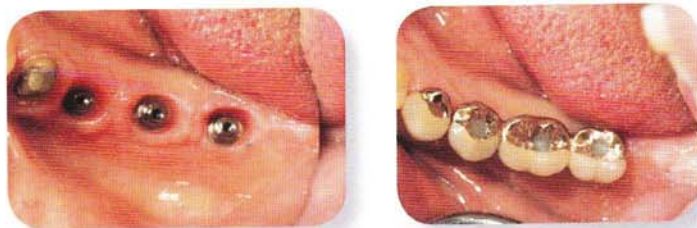
รูปที่ 18

รูปซ้ายแสดงฟันรากเทียมในฟันหน้า บน 3 ซี่ รูปขวาแสดงครอบฟัน สวมทับ และยึดติดแน่นด้วยซีเมนต์ ทางทันตกรรม

รูปที่ 19

รูปซ้ายแสดงฟันรากเทียมในฟันกรามล่างซี่เดียว รูปขวาแสดงครอบฟันสวมทับและยึดติดแน่นด้วย ซีเมนต์ทางทันตกรรม

การเตรียมฟันหลัก 1 ซี่ และฝังรากฟันเทียม 3 ซี่

ครอบฟันกรามน้อยล่างซี่แรกและยึดติดแน่นด้วยซีเมนต์ ทางทันตกรรม และครอบฟันสวมทับฟันรากเทียมในฟันกราม น้อยล่างซี่ที่ 2 และฟันกรามล่างอีก 2 ซี่ซึ่งยึดติดแน่นด้วยสกรู

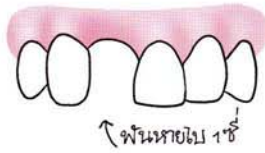

รูปที่ 20

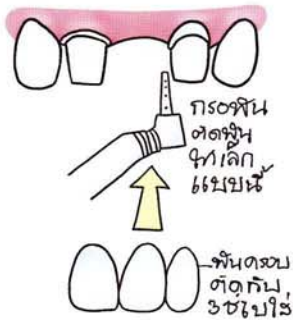
รากฟันเทียม

หากฟันซอกทำงานหายไป 1 ซี่ จะด้วยการถอนหรืออุบัติเหตุ ซอกหายไปได้ฟันใหม่แบบไหน? แบบนอน ทุกคนต้องตอบแบบไม่สงสัย อยากรู้เหมือนเดิม เป็นธรรมชาติที่สุด เพราะเดี๋ยวได้ก็ไม่เกาะ

- ถ้าใส่แบบถอดได้ ราคาถูก ทำง่าย แต่คนไข้ต้องอมแป้นพลาสติกในปาก

- ถ้าใส่แบบติดแน่น ราคาแพง ฟันต่างๆ นัวทำแล้วทำเป็นสะพาน

ฟันปลอมแบบติดแน่นแบบเดิม ยัวมีทำกันอยู่ แต่...ต้อง...ยอมเสียฟัน 2 ซี่เพื่อแลกกับฟันซี่เดียว

ปัจจุบันมีการทดลองต้นต้ววิจัยพบว่าไททาเนียมสามารถมาทำเป็นรากฟันเทียมใช้แทนฟันธรรมชาติที่สูญเสียไป นวัตกรรมอันยิ่งใหญ่ ผลงานของศาสตราจารย์ ดร. บรูซ บรานมาร์ค Dr. P-I Branemark ได้พลิกโฉมหน้าวงการทันตกรรมและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลต่อคนไข้ในการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น...

ไททาเนียมเป็นโลหะที่มีคุณสมบัติพิเศษที่กระดูกสามารถยึดติดได้ดี โดยมีการลอใช้โลหะอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นสังกะสีหรือเหล็ก ทอ แต่กระดูกไม่ชอบมันผลักออก

ถ้ากระดูกสมบัติที่ไททาเนียมอยู่ร่วมกับกระดูกได้ไม่ผลักออก จึงได้มีการนำมาทำรากฟันเทียมที่สามารถรับแรงบดเคี้ยวได้เหมือนฟันธรรมชาติ

ขั้นตอนการจ้กรากฟันเทียม

ฝังรากฟันเทียมลงในกระดูกขากรรไกรจนกระดูกเข้ามายึดกับรากฟันเทียมดีแล้วฟันล่าารใช้เวลา 3 เดือน ฟันบน 5 เดือนจากนั้นมาต่อครอบทำครอบฟัน

ข้อดีของรากฟันเทียม :

เป็นฟันที่ขาดแทนฟันธรรมชาติที่เหมือนที่สุด ไม่เกะเกะ ไม่ขยับ เคี้ยวได้ดี ที่สำคัญเราไม่ต้องเสียฟันจริงๆ มาเป็นเสาหลัก

ประโยชน์ ของรากเทียมไม่ใช่เฉพาะการทำฟันเท่านั้น ยังสามารถไปปักบริเวณโบนน้ำส่วนอื่น ในการยึดอวัยวะปลอมได้สบายดี

ทำฟันที่สูญเสียฟันไปเคยใส่ฟันปลอมแบบถอดได้ แบบขูดออกทานและกำจัด ยอนนี้มีทางเลือกที่จะทำใส่ฟันปลอมอยู่นี้ไม่ขยับหรือหลุดง่ายเคี้ยวได้ดี

รากฟันเทียมเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง

ฟันรากเทียม มีราคาแพง เนื่องจากอุปกรณ์ส่วนใหญ่ทำจากอโลหะและต้องผ่าตัดฝังรากฟันเทียมในกระดูกขากรรไกร เมื่อกระดูกขากรรไกรยึดจับรากฟันเทียมได้สมบูรณ์แล้ว ทันตแพทย์จึงจะทำการขูดฟันหรือสะพานฟันติดบนนั้น หรือฟันปลอมบางส่วนถอดได้ หรือฟันปลอมทั้งปากสวมทับรากฟันเทียมตามแผนการรักษาที่กำหนดไว้ เวลาในการทำฟันรากเทียมจึงนานกว่าฟันเทียมชนิดอื่น

ในปัจจุบันมีเทคนิคฝังรากฟันเทียมและใส่ครอบฟันทันทีที่ถอนฟันหรือถอนฟันประมาณหนึ่งเดือน แต่ผู้ป่วยต้องระวังโรคหัวใจที่ไม่ได้ใช้ยาต้านการแข็งตัวของเลือดหรือยาต้านการเกาะตัวของเกล็ดเลือดในระหว่างขั้นตอนการฝังรากฟันเทียมได้สมบูรณ์แล้วอย่างน้อยประมาณ 4 เดือนขึ้นไป หรือถามค่าน้ำยาฆ่าเชื้อทันตแพทย์ จะใช้แค่ยาต้านการอักเสบปกติ

ข้อสำคัญ ผู้ป่วยต้องมีการดูแลสุขภาพและมาพบทันตแพทย์ฝังรากฟันเทียม ไม่สูบบุหรี่จัด ไม่มีโรคหรือเป็นข้อห้ามในการทำศัลยกรรม เช่น โรคเบาหวาน โรคการระบอบในหลอดเลือด เป็นต้น และจำเป็นต้องดูแลสุขภาพโดยที่ทันตแพทย์ผู้ที่มีความรู้และความชำนาญเฉพาะ จะสามารถตรวจ วินิจฉัย วางแผนการรักษา ในการรักษา ตลอดจนสามารถป้องกันและรักษาภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ

สรุป

การสูญเสียฟันธรรมชาติเป็นต้นเหตุของโรคการติดเชื้ออาหาร การจุก และเสียบุคลิก จึงมีความจำเป็นมากที่ใส่ฟันเทียมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและเข้าสังคมได้เป็นปกติ ดังนั้น ฟันเทียมเป็นวิธีที่ทุกคนต้องรู้ การใส่ฟันเทียมที่มีคุณภาพโดยทันตแพทย์จึงจะปลอดภัยและสามารถใช้งานได้ยาว มีประสิทธิภาพมากที่สุด และการใส่ฟันเทียมในตำแหน่งนั้น ขึ้นอยู่กับการใส่ฟันเทียมที่ถูกต้อง การดูแลทำความสะอาดฟันธรรมชาติที่เหลืออยู่ ฟันหลัก เนื้องอก ลึ้น ฟันเทียมแล้วรับประทานอาหารทุกมื้อ และการกลับไปพบทันตแพทย์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือทันทีที่รู้สึกเริ่มเกิดการผิดปกติขึ้น

สารพันปัญหา เรื่อง “รากเทียม”

1. รากเทียมคืออะไร

รากเทียมคือวัสดุสังเคราะห์ที่เราทำขึ้นเพื่อทดแทนฟันธรรมชาติที่สูญเสียไป เพื่อให้ไข่มุดกลนั้น มีฟันทดแทน รากเทียมไม่ใช้การปลุกถ่ายฟันเหมือนผู้อื่นมาลึ่ช่องปากเรา

2. เราจะทราบอย่างไรว่าเราสามารถทำรากเทียมได้

เราต้องได้รับการตรวจและรับคำปรึกษาจากทันตแพทย์ จากนั้นคุณหมอมองอาจทำการพิมพ์ปากหรือสร้างถ่ายสภาพรูปร่างเพื่อประเมินอีกครั้งว่า สามารถทำรากเทียมได้หรือไม่

3. การทำรากเทียมเจ็บปวดมากน้อยเพียงไร

การฝังรากเทียมเป็นการผ่าตัดเล็กน้อย เช่นเดียวกับการผ่าตัดส่วนอื่นๆ ของร่างกาย ซึ่งอาจมีผลกระทบบ้าง โดยปกติการฝังรากเทียมจะทำให้หายไต่ยาชา ทันตแพทย์อาจสั่งจ่ายยาแก้ปวดให้ผู้ป่วยทาน หลังเสร็จสิ้นการผ่าตัดเพื่อช่วยลดอาการระบมหลังผ่าตัด

4. นั้รผ่าตัดต้องหยุดงานหรือลดกิจกรรมใบบ้าง

โดยทั่วไปทันตแพทย์แนะนำให้พักผ่อนในวันที่ได้รับการผ่าตัดและนั้รจากนั้นอีก 1 วัน ผู้ป่วยต้องงดออกกำลังกายในระหว่งนี้ ทั้งนี้เวลาที่พักนั้นขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล

5. รากเทียมใช้ได้ยาวนานแค่ไหน

มีการศึกษาวิจัยผลสำเร็จของรากเทียมซึ่งแสดงให้เห็นว่านั้รรากเทียมฝังในสภาวะกระดูกที่แข็งหรือแข็งแรงอยู่อย่างอื่นก็สามารถอยู่ได้นานเกือบตลอดชีวิต แต่จากการศึกษาที่พบว่า ถ้าคุณภาพกระดูกไม่ดีพอ หรือผู้ป่วยมีพฤติกรรมมาก นอนกั้ดฟัน นั้รใส่รากเทียมจำนวนมากไม่พอที่ฟันที่ทดแทน หรือขนาดรากเทียมยาวไม่พอ จะนั้รรากเทียมนั้ลได้

6. ทำไหมนลิ้นใส่รากเทียมชั่วคราว 3 - 6 เดือนก่อนใส่ฟันได้

เนื่องจากมีช่วงเวลาที่จะกระดูกใหม่สร้างขึ้นเพื่อเกาะรอบรากเทียม ระยะเวลาที่ชั่วคราวนี้ขึ้นอยู่กับสภาพกระดูกของผู้ป่วย

7. ถ้าใส่ฟันเทียมแบบถอดได้อยู่ก่อน นลิ้นใส่รากเทียมจะใส่ได้หรือไม่

นลิ้นใส่รากเทียมมักเกิดการบวมของเนื้อเยื่อ ทำใ้ใหม่สามารถใส่ฟันเทียมได้ ทั้งนี้มีความหลากหลายในผู้ป่วยแต่ละราย จึงควรปรึกษากับทันตแพทย์ก่อน

8. นลิ้นจากใส่ฟันบนรากเทียมแล้ว จำเป็นต้องเปลี่ยนฟันซี่นั้นหรือไม่

แน่นอนที่สุด หากไม่เปลี่ยนฟันจะเกิดโรคเหงือกอักเสบขึ้น ซึ่งจะเป็นสาเหตุให้เกิดการละลายของกระดูกและสูญเสียรากเทียมในที่สุด

9. ถ้ารากเทียมหลุด จะสามารถใส่รากเทียมใหม่ได้หรือไม่

เมื่อรากเทียมหลุด มักพบกระดูกละลายร่วมด้วย ถ้าหากกระดูกที่ละลายนั้นยังมีปริมาณมากเพียงพอ ก็สามารถทำการฝังรากเทียมทดแทนใหม่ได้ ทั้งนี้มีผู้ป่วยบางรายที่ไม่สามารถใส่รากเทียมทดแทนได้อีกเนื่องจากมีกระดูกไม่เพียงพอ

10. จะต้องฝังรากเทียมกี่ตัวเพื่อใส่ฟัน

ผู้ป่วยแต่ละรายแตกต่างกัน จำนวนรากเทียมที่ชั่วคราวจึงแตกต่างกัน หากสภาพกระดูกจำกัดขนาดความยาวของรากเทียม ทันตแพทย์อาจพิจารณาเพิ่มจำนวนรากเทียมมากขึ้น ข้อพิจารณาต่างๆ ไปด้วย รากเทียม 1 รากใช้ทดแทนฟัน 1 ซี่

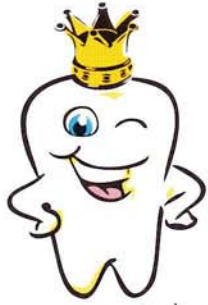
11. ทำความสะอาดรอบรากเทียมอย่างไร

ต้องทำความสะอาดทุกวันด้วยการใช้แปรงสีฟัน เส้นไหมขัดฟัน หรืออุปกรณ์อื่นตามที่ทันตแพทย์แนะนำ บางครั้งอาจต้องใช้ยาบ้วนปากร่วมด้วย ซึ่งขึ้นกับลักษณะของการใส่ฟันบนรากเทียม

12. จำเป็นแค่ไหนที่ควรไปรับการฉีดยาละลายนลิ้นใส่ฟันบนรากเทียมจากทันตแพทย์

จำเป็นอย่างไรที่ควรรับการฉีดยาละลายนลิ้นใส่ฟันบนรากเทียมจากทันตแพทย์จะขึ้นอยู่กับลักษณะของกระดูกใหม่ที่ได้ดีหรือไม่

ยิ้มสวยด้วยวีเนียร์

ในยุคโลกาภิวัตน์ ลือเลื่องๆ ได้เข้ามาจับบทบาทในการก้าวนอกอากาศของประชาชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะด้านความสวยงาม ทำให้มีผู้คนหันมาสนใจที่จะปรับปรุงบุคลิกภาพของตนมากขึ้น เพื่อให้มีสภาพลักษณะที่สะอาดปรกติอยู่เสมอๆ นั้นแลดูสวยงาม ซึ่งความสะอาดการถวัลกล่อมมีผลกระทบต่อการกินอาหาร คืออยู่ด้วยความสะอาดการวางบุรณะภายในช่องปากที่มีความสวยงามเหมือนฟันธรรมชาติมากขึ้นโดยเฉพาะฟันหน้า เพื่อให้เวลาอายุ ยิ้ม หรือหัวเราะแล้ว จะไม่ทำให้ต้องเสียความมั่นใจในบุคลิกภาพ

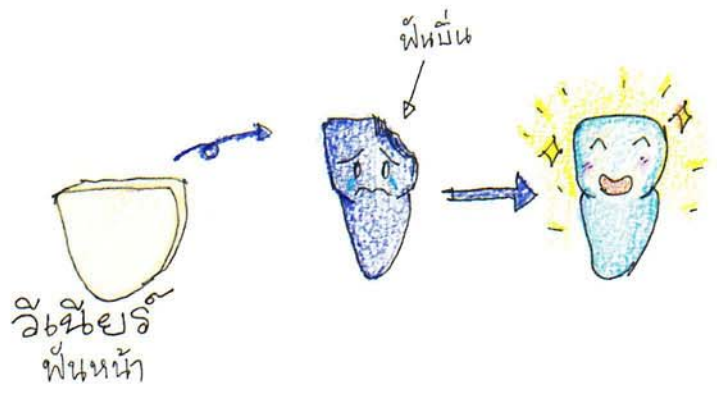
ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้มีการพัฒนาวัสดุทางการแพทย์ให้มีสีและผิวใกล้เคียงกับฟันธรรมชาติ ซึ่งวัสดุที่นิยมใช้แพร่หลายในปัจจุบันมีเซรามิกเรซินคอมโพสิท (composite resin) และเซรามิก (dental ceramics) เท่านั้น

เรซินคอมโพสิทประเภทที่ใช้ในการอุดฟันนั้นทำขึ้นด้วยเม็ดเล็กน้อย แต่เรซินคอมโพสิทไม่แข็งเหมือนที่ใส่บุรณะฟันที่สูญเสียไปนั้นไปมาก หรือเป็นจุดที่อุดรับแรงบดเคี้ยว แม้ว่าเรซินคอมโพสิทจะได้รับบาดเจ็บหรือแตกหักในขั้นต้นจนสามารถอำนทานทานการสึกได้ระดับหนึ่ง แต่ยังไม่แข็งแรงพอ ดังนั้นการบุรณะฟันด้วยเซรามิกในการถวัลกล่อมจึงเป็นการเลือกที่ดีกว่า เพราะเซรามิกมีคุณสมบัติที่แข็งแรงกว่า มีการเข้ากันได้กับเนื้อเยื่อในช่องปากได้ดีกว่า และสามารถทนต่อสีที่หลุดลอกจนความโปร่งใสใกล้เคียงกับฟันธรรมชาติได้ คุณสมบัติเหล่านี้จึงทำให้เซรามิกเป็นที่น่าสนใจเนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการในวางบุรณะการกินอาหารที่เกี่ยวเนื่องกับความสวยงามได้ดีกว่า เซรามิกได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การรักษากาการกินอาหารจึงเป็นข้อดีการบุรณะปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการกินตัวต่อ เพื่อให้การรักษาที่มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

ในอดีตฟันหน้าที่ไม่สามารถทำการอุดฟันได้ เช่น ฟันหักบิ่น ฟันที่มีช่องว่างระหว่างฟันกว้าง ฟันที่มีสีเข้ม เช่น สีจากยาปฏิชีวนะสเตอโรยคลิน การครอบฟันถวัลกล่อมเป็นการให้การรักษาที่ได้รับความนิยม แต่ในปัจจุบัน ด้วยอิทธิพลของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทันตแพทย์มีการเลือกอื่นที่ดีกว่าการทำการครอบฟัน นั่นคือการรักษาด้วย "วีเนียร์"

วีเนียร์คืออะไร

โดยทั่วไป คำว่า "วีเนียร์" หมายถึง ลามิเนต วีเนียร์ คือการเอาวัสดุบางๆ มายึดติดกับด้านหน้าของตัวฟัน เช่น การทำไม้อัดวีเนียร์ ในการกินอาหาร การทำวีเนียร์คือ การเอาวัสดุบางๆ มาฉาบยึดติดถาวรกับผิวด้านหน้าของฟันโดยใช้กาวเรซิน

วีเนียร์ไม่ใช่ของแปลกใหม่ เริ่มมีการทำมานานแล้วตั้งแต่ปี ค.ศ. 1926 โดยทันตแพทย์ชาวอเมริกัน ชื่อ ดุชนพมอชาร์ล พินคัส (Charle Pincus) ท่านเป็นทันตแพทย์ที่มีชื่อเสียงมากในด้านทันตกรรมเพื่อความงามท่านหนึ่งในสมัยนั้น เนื่องจากท่านมีคลินิกทำมัลติสเปคัลเฟอร์เนี่ย ซึ่งเป็นศูนย์การถ่ายทำภาพยนตร์ ท่านจึงได้รับเชิญให้มาดูผลฟันบนารเอกเพื่อให้มีรอยยิ้มที่สวยงามในระหว่างถ่ายทำภาพยนตร์ ท่านได้นำเซรามิกบางๆ มาฉาบยึดติดกับฟันด้วยกาวยึดฟันปลอมทั่วปากกับสันเหงือก ซึ่งถ้าหากทำไม่แข็งแรง ใช้ยึดแค่ยี่สิบขวบครอ ๒๐ก็หลุดหรือพอที่จะยึดอยู่ได้ในช่วงถ่ายทำภาพยนตร์ ท่านจึงเป็นทันตแพทย์ที่รู้จักกันดีในหมู่ดารานักแสดงฮอลลีวูดสมัยนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่าวีเนียร์ได้ถือกำเนิดในกองถ่ายทำภาพยนตร์ฮอลลีวูด

ต่อมาเมื่อมีการคิดค้นกาวเรซินขึ้นมาใช้ในช่วงการทันตกรรม กอปรกับเซรามิกได้รับการพัฒนาให้มีความแข็งแรงมากขึ้น ทำให้สามารถทำขึ้นวีเนียร์ได้ยาวมาก (ความหนาแน่นน้อยกว่า 1 มิลลิเมตร) วีเนียร์จึงกลับมาเป็นที่นิยมอีก ๒๐-๓๐ปีต่อมาประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

ขั้นตอนในการทำวีเนียร์

ขั้นตอนสำคัญคือ การเลือกผู้รับบริการให้เหมาะสม ไม่ใช่ทำไปกับทุกๆ คนที่อาการ ผู้ที่เหมาะสมได้รับการทำวีเนียร์ควรเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการดูแลสุขภาพในช่วงปากเป็นอย่างไรดี เพราะการนำวัสดุเป็นแผ่นบางๆ มาฉาบติดกับผิวฟัน โดยไม่ขบขยู่ติดกับบริเวณคอฟันติดกับเหงือก ฟันซึ่งนี้จะทำควมระสอาดได้ยากกว่าฟันธรรมชาติ ถ้าในฟันธรรมชาติยาวละเลย โอกาสที่จะให้ควมสำคัญกับการทำควมระสอาดฟันที่มีวีเนียร์ติดอยู่ควรเป็นไปได้อย่าง

ในกรณีที่ผู้รับบริการมีฟันสีเข้มมาก เช่น ฟันที่ได้รับยาปฏิชีวนะเช่นเตตาไซคลิน การนำเอาวีเนียร์บางๆ มาปิดบดสีฟันเดิมที่เข้ม เช่น สีน้ำตาลหรือสีเทา โดยนวัตน์สีของฟันขาวใสนั้น ย่อมเป็นไปได้ การทำครอบฟันด้วยเซรามิกล้วน (all-ceramic crown) จึงเป็นการเลือกที่ดีกว่า

เมื่อได้ผู้ช่วยที่เหมาะสม ทันตแพทย์จะเตรียมที่ใส่วีเนียร์โดยการกรอที่ผิวด้านหน้าของฟันออกประมาณ 0.6 - 0.8 มิลลิเมตร (ไม่เกิน 1 มิลลิเมตร) แล้วฉิมพ์ปากเพื่อทำแบบจำลองฟัน เมื่อในระหว่างการทันตกรรมทำขึ้นเซรามิกวีเนียร์ให้พอดีกับแบบจำลองนั้นไว้ จากนั้นจึงนำชิ้นเซรามิกวีเนียร์ดังกล่าวมายึดติดกับฟันนั้นด้วยกาวเรซิน

การกรอฟันออกไม่เกิน 1 มิลลิเมตร ไม่จำเป็นต้องฉีดยา เพราะยังอยู่ในส่วนของเคลือบฟัน ผู้ช่วยไม่รู้สึกเสียวแสบอย่างไร้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การบูรณะฟันด้วยวีเนียร์จึงเป็นการรักษาเขรอนุรักษ์ เพราะไม่ตัดรูดสูญเสียเนื้อฟันมากเกินไป

• ถ้ายังไม่ทำวีเนียร์ มีวิธีอื่นไหมในการทำให้ขาวขึ้น

ถ้าอาการเข้ยงแต่ให้ฟันขาวขึ้นอย่างรวดเร็ว การฟอกสีฟันด้วยสารที่มีส่วนผสมของไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ ก็เป็นการเข้ยงฟันแล้ว

สีของฟันที่จางลงด้วยการฟอกสีฟันนั้น จะกลับมาเข้มอีกได้ในระยะเวลา 2 - 3 ปี น้อยกว่าจะไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงสีฟันอย่างถาวรเช่นวีเนียร์ หลายครั้งจะพบว่า ผู้ที่ทำการทำวีเนียร์เคยมีประสบการณ์การฟอกสีฟันมาก่อน เมื่อสีฟันกลับเข้มเหมือนเดิมจึงตัดสินใจทำวีเนียร์เพื่อไม่ให้สีที่ถาวรกว่า

การฟอกสีฟันนั้นเมื่อติดต่อกันไม่ติดต่อกันมีการกรอผิวฟันออกเลย และสามารถฟอกสีฟันได้ทันที แต่การทำวีเนียร์ถ้ามีการกรอเคลือบฟัน และถ้าใช้เวลาในการทำขึ้นเซรามิกวีเนียร์ ผู้ช่วยต้องกลับมาพบทันตแพทย์อีกครั้ง

ถ้าหากการฟอกสีฟันสามารถลดความเข้มของสีฟันได้ แต่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของฟัน เช่น ฟันยาว ฟันยื่น ฟันเก ภายหลังฟอกสีฟัน ฟันก็ยังคงมีลักษณะอย่างเดิม การทำวีเนียร์สามารถแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านี้ได้

• มีวัสดุอะไรบ้างที่ใช้ทำวีเนียร์

วัสดุใช้ในการบูรณะฟันที่มีสีเหมือนฟันธรรมชาติมีเคียวเซรามิกและเรซินคอมโพสิท (composite resin) เนื่องจากเรซินคอมโพสิทเป็นวัสดุประเภทพอลิเมอร์ ความแข็งแรง (strength) และความแข็งผิว (surface hardness) จึงน้อยกว่าเซรามิก เมื่อใช้งานในช่องปากเป็นเวลานานๆ นหลายปี ผิวหน้าของวีเนียร์จะสึก (wear) ไปได้จากแรงถูของแปรงสีฟัน และอาจพบการเปลี่ยนแปลงสีของเรซินคอมโพสิท จากการดูดซึมสีของอาหารและเครื่องดื่ม เช่น ชา กาแฟ โดยแนะนำให้ทำความสะอาดวัสดุได้

• วีเนียร์เหมาะกับผู้ใดบ้าง

วีเนียร์เหมาะกับผู้ที่มีความผิดปกติของฟัน เนื่องจากการทำวีเนียร์สามารถแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ได้ เป็นต้นว่า การทำวีเนียร์สามารถแก้ไข ฟันยาว โดยการปิดช่องว่างระหว่างฟันด้วยวีเนียร์ ในฟันที่ยื่น หรือฟันขนาดเล็ก แต่ทำเป็น (peg shaped tooth) สามารถบูรณะฟันขึ้นมาให้เต็มซี่ได้ด้วยวีเนียร์ ในขณะที่ฟันสีเข้มไม่มาก การทำวีเนียร์มาปิดบังสีฟันให้ฟันมีสีขาวได้ ฟันบิ่น เกยเคียวเล็กน้อยสามารถทำวีเนียร์ขึ้นมาเพื่อปรับแนวฟันได้ แต่ถ้าฟันเกินมาก ต้องรับการรักษาด้วยการจัดฟัน

• การทำวีเนียร์แตกต่างจากการทำครอบฟันอย่างไร

การเตรียมฟันเพื่อทำครอบฟันต้องกรอฟันออกโดยรอบ จึงสูญเสียเนื้อฟันมากกว่าการทำวีเนียร์ ดังนั้นในการบูรณะฟันหน้า ถ้าสามารถให้การรักษาด้วยวีเนียร์ได้ ไม่มีความจำเป็นต้องครอบฟัน

• วีเนียร์อยู่ได้นานไหม

เนื่องจากวีเนียร์ยึดติดกับฟันด้วยกาวเรซินซึ่งมีประสิทธิภาพในการเกาะยึดสูง จากการติดตามผลการรักษาอย่างต่อเนื่องพบว่าความเสียหายของวีเนียร์มีมากกว่า 10 ปี แต่ถ้าทำวีเนียร์ให้ใช้งานวีเนียร์นั้น ขึ้นอยู่กับการดูแลสุขภาพผู้ป่วยเป็นหลัก เพราะวีเนียร์เป็นวัสดุบาง อาจบิ่น แตกได้ถ้าไม่ระวัง

• ควรดูแลสุขภาพวีเนียร์อย่างไร

ผู้ป่วยควรตระหนักว่าวีเนียร์เป็นวัสดุที่เปราะ อาจแตกได้ ไม่ควรใช้ฟันหน้าทำวีเนียร์ในการบดเคี้ยว เช่น กัด ดึง อันอาจทำให้วีเนียร์บิ่นแตกได้ ทั้งนี้ก็อย่าลืมนานๆ หนึ่งปีควรนัดกลับมาตรวจสุขภาพฟัน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการรับประทานอาหารให้เหมาะสมจะช่วยยืดอายุการใช้งานได้

